

Psalms

obuiabunt: nec territus longe fiet a nobis
notus et amicus: ubi nullus erit qui timea-
tur inimicus.

ExPLICIT Tractatus de ps. LXXXVII.

InCIPIT Tractatus de ps. LXXXVIII.

Primus caritati vestre: donante domi-
no: accipite de spe quaz habemus
in christo Iesu dño nostro: et erigite anios:
quia ille qui pmisit ita cetera cōpletur est:
ut multa cōpleteuit. **D**at enī nobis ad eū fi-
duciam: non meritū nostrū: sed illius miser-
icordia. **E**t ipē est quārum arbitror. **I**n-
tellectus ethan israelite. **T**hū iste psal-
mus titulū accepi. **A**udieras em̄ quis bō
fuerit q̄ vocabat ethan: interptatio nomi-
nis huius robustum indicat. **E**t nemo in h̄
seculo robustus est: nisi in spe pmisionis
dei. **Q**uārum enim attinet ad merita no-
stra infirmi sum: q̄stum ad eius misericor-
diā robusti sumus. **I**taq̄ iste infirmus i se:
robustus in misericordia dei inde cepit.

Hermō primus de prima pte
psalmi.

Misericordias tuas domine:
In eternū cantabo. **I**n ge-
neratione et generationem
annūciabo veritatem tuā in ore meo.
Obsequātur membra inquit mea: domino
meo loquor: sed tua loquor: annūciabo ve-
ritatem tuam in ore meo. **S**i non obsequor
seruus non sum: si a me loquor mēdar suz.
Ergo vt et abste dicā: et ego dicā: duo q̄
dam sunt: **T**hū tuum: vnu meum: veritas
tua: os meum. **Q**uā ergo veritatem annū-
ciet: quas misericordias cāet audiamus.

Quoniā dixisti in eternū miseri-
cordia edificabit: **H**oc canto: hec ē ve-
ritas tua: huic annūciande seruit os meū.
Quoniā dixisti in eternū misericordia edi-
ficabit. **S**ic inquis edifico vt nō destruaz:
quoniā quosdā sic destrues vt nō edifices:
quosdā vo sic destrues vt edifices. **N**isi em̄
quidā destruerent vt edificarent: non dice-
retur Hieremie: Ecce posuite ad destructio-
nem et ad edificationē. **E**t utiq̄ omnes q̄
idola colebant: et lapidibus serviebant: in
christo nō edificarent: nisi in pristino erro-
re destruerent. **R**ursus nisi quida ita de-
struerent vt non edificarent: nō diceretur:
Destruere eos et nō edificabis illos. **P**ro-
pter eos q̄ qui destrūtūr et edificant: ne pu-
tarēt edificationē qua edificant esse tpale:
sicut tpalis fuit ruina in qua destrūtūr: se-

LXXXVIII.

nuit se iste cui⁹ os seruit veritati dei ad ips⁹
veritatē dei. **I**deo annūciabo: ideo dico:
Quoniā dixisti secur⁹ o homo dico: qm̄ tu
deus dixisti: quia et si ego in verbo meo flu-
ctuarē: verbo tuo cōfirmarer. **Q**m̄ dixisti.
Quid dixisti: In eternū misericordia edifi-
cabit. **I**n celis pparabitur veritas
tua. **Q**uomō supius ita in psequētibus.
alia lta.
t in eis.
Misericordias tuas dñe inquit in eternū
cantabo: in generatioē et generationē an-
nūciabo veritatem tuā in ore meo. **D**ixit mi-
sericordias: dixit veritatem: ita rursus vtrū-
q̄ p̄sumit: **Q**m̄ dixisti in eternū edificabit
misericordia: in celis pparabit veritas tua.
Et hic repetuit misericordia et veritatem.
Universe enim vie domini misericordia et
vitas. **N**e q̄ exhiberet vitas i impletioē
pmisionū: nisi pcederet misericordia in re-
missionē peccatorū. **B**enide: qm̄ pplo israel
etia bñ carnem venienti de semine Abrae
pmissa erāt multa p̄petice: et ita ille pp̄lus
ppagatus est in quo implerent pmissa dei.
Nō aut clausit de⁹ fonte bonitatis sue etiā
in alienigenas gentes quas sub angelis cō-
stituerat portiones sibi faciens pp̄lin israel.
In hec duo et aplas distinete distribuit mi-
sericordia dñi et veritatem. **A**it em̄ christū mi-
nistrū fuisse circūcisionis pp̄ter veritatem dei
ad cōfirmādas pmisiones patrū. **E**cce q̄
nō sefelliit deus: ecce q̄ nō repulit de⁹ ple-
bem suā quā p̄scivit. **E**teni cū de casu iude
orū ageret: ne q̄s putaret sic illos improba-
tos: vt nibil frumenti ex illa ventilatioē i hor-
reū mutteretur: ait aplas: **N**ō repulit deus
plebē suam quā p̄scivit. **N**ā et ego israelita
sum. **S**i totū illud spine fuerunt: vnde hoc
grātu. **G**lobis loquor. Ergo impleta ē ve-
ritas dei in his qui ex israelitis crediderūt:
et venit vn⁹ paries ex circūcisione applicās
se ad lapidē angularē. **S**ed ille lapis angu-
lū nō faceret: nisi aliū parietē ex gentibus
susciperet. **I**lle itaq̄ paries tanq̄ proprie-
tinet ad veritatem: iste autē aliis ad miseri-
cordiam. **B**ico em̄ inquit christū ministrū
fuisse circūcisionis pp̄ter veritatem dei ad
cōfirmādas pmisiones patrum: gentes
aut sup misericordia glorificare deū. **O**de-
rito in celis pparabit veritas tua. **E**tenim
omnes illi israelite vocati apostoli: celi fa-
eti sunt qui enarrant gloriā dei. **B**ebis ce-
lis dicit: Celi enarrat gloriā dei: et opa ma-
nuū eius annūciat firmamētū. **U**lt noueri-
tis de his celis dici: certe de his in psequētī
exp̄si⁹ dictū ē: **N**ō sūt loqle neq̄ sermōes

Psalmus

quorum non audiant voces eorum. Quere quorum: non inuenis supra nisi celorum. Si ergo apostoli sunt: quorum in omnibus loquela vox audit a est: ipsi sunt de quibus dictum est: In omni terrā exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum: quia et si assumpti hinc sunt ante eam ecclesia impletet orbem terrarum: tamē verba eorum puerūrū usq; ad terminos orbis terrarum. Bene accipimus i his impletū quod nūc legimus: In celis p̄parab; veritas tua. Disposui testamentū electis meis: Dixisti: intellexisti: hoc totū dixisti: Disposui testamentū electis meis. Quod testamentū nisi nouū testamentū: Qd testamentū nisi quo renouamur ad nouā hereditatē. Quod testamentū nisi cui⁹ hereditatis desiderio et amore cantam⁹ canticū nouū: Disposui in qd testamentū electis meis. Jurauit David seruo meo: Qd securus loquit iste q intelligit cui⁹ os seruit veritati. Quoniam dixisti securus loquor. Si securū me facis qd dixisti: quāto securiorem quia iurasti: Bei quippe iuratio pmissionis est confirmatio. Bene phibetur homo iurare ne cōsuetudine iurādi: qd pōt homo falli etiā in giuriū plabatur: deus solus securus iurat: qd falli nō pōt. Videamus qd quid iurauerit de⁹. Jurauit inqt David seruo meo. Usq; in eternū pparabo semē tuū. Semen David qd eit nisi semē Abrae: Qd autem semen Abrae: Et semini tuo inquit qd est christ⁹. Sed forte ille christus caput ecclie saluator corporis semen est Abrae: et ideo dāuid: Nos autē non sumus semē Abrae: Immo vō sum⁹ sicut apostol⁹ ait: Si autē vos christi: ergo Abrae semen estis: fīm pmissionē heredes. Sic ergo hic accipimus fratres: usq; in eternū pparabo semē tuū: non tñ illam carnem christi natā ex Maria virginē: sed etiā nos omnes credentes ī christo. Illius em̄ capitis membra sum⁹. Nō potest h̄ corpus decollari. Si in eternū caput: in eternū gloriant et mēbra ut sit ille christus integer in eternū: Usq; in eternū pparabo semen tuū. Et edificabo ī generationē et generationē: sedem tuā. Putamus hoc dixit: in eternū qd ī generationē et generationē: quoniam et supra dixerat: ī generationē et generationē annūciabo veritatē tuam in ore meo. Quid est ī generationē et generationē: In omniē generationē. Non em̄ totiens repetendum erat verbum: quoties generatio venit et transit.

LXXXVIII.

Ergo multiplicatio generationū in repetitione significata et commendata est. An forte due generatōes sūt intelligēde sic nosti: sicut iam insinuatum vestre caritati retinet: Est. n. generatio nūc carnis et sanguis: erit generatio futura in resurrectione mortuorum. Predicat hic christus: pdicab; ibi. Sed hic predicat ut credatur: ibi pdicabitur ut videat. Edificabo ī generationē et generationē sedem tuā. Hunc autem christus habet ī nobis sedē suā: edificata ē sedes eius in nobis. Nisi em̄ sederet in nobis: nō nos regeret: si ab illo autē non regeremur: a nobis p̄cipitaremur. Sedet ergo ī nobis regnans in nobis: sedet iam in illa generatione que fuerit ex resurrectione mortuorum. In eternū christus regnabit ī sanctis suis: hoc pmissit deus: hoc dixit deus. Si parū est hoc: iurauit de⁹. Quia ergo nō fīm merita nostra: sed fīm illi⁹ misericordiā firma ē pmissio: nemo debet cum trepidatione pdicare vnde nō potest dubitare. Siat ergo in cordibus nostris robur illud: vnde ethan nomen accepit robustus corde: Predicemus veritatem dei: eloquū dei: pmissa dei: iurationem dei: et bis modis omni ex parte firmati pdicemus: et portando deum celi simus. Confitebunt celi mirabilia tua dñe: Nō merita sua cōfitebunt celi: si confitebunt celi mirabilia tua domine. In omni enim misericordia perditorū: in iustificatione impiorū quid laudamus nisi mirabilia dei: Laudas qd resurrexerunt mortui: plus lauda quia redempti sunt pditi. Que gratia: que misericordia dei: Tides hominē heri voraginem ebriositatis: hodie ornamentū sobrietatis. Tides hominem heri cenum luxurie: hodie decus temperatiae. Tides hominē heri blasphematorē dei: hodie laudatorē dei. Tides hominem heri seruum creature: hodie cultorem creatoris. Ab istis omnibus desperationibus ita homines conuertunt: non respiciant ad merita sua: siat celi. Confiteant celi mirabilia eius: a quo facti sunt celi. Quoniam videbo inquit celos opera digitorum tuorum. Confitebunt celi mirabilia tua domine. Et ut noueritis: quia celi confitebunt: videte ubi confiteant. Sequitur enim Alta Ifa. ^tEt veritatē tuam in ecclesia sanctorum. ^tEtenim. Be celi ergo nulla dubitatio est qd intelligent p̄dicatores verbi veritatis. Et ubi cōfitebuntur celi mirabilia tua: et veritatē tuam? In ecclesia sanctorum.

Psalms

Excipiat ecclesia rorem celorum: sicuti
terre pluant celi: et germinet excipiēs plu-
uiam germina bona: opa bona: ne pro bo-
na pluvia det spinas: et pro horreo expectet
ignem. Cōfitebunt celi mirabilia tua dñe:
et veritatē tuā in ecclesia sanctoꝝ. Leli ergo
confitebunt mirabilia tua et veritatē tuaꝝ.
Totū quicqđ p̄dican celi ex te est: et de te
est: et ideo securi p̄dicant. Horūt eñi quem
p̄dicat: qz nō possunt de p̄dicato erubescē.
Quid p̄dicant celi: Quid cōfitebunt i ec-
clesia sanctoꝝ. Quoniā qz in nubi-
bus equabit dño: Hocce celi confi-
tebunt: hoc celi pluent. Quid: Qñi quis i
nubibus equabit dño: Inde securi p̄di-
catores: qñi nemo in nubibus equabit dño.
Magna laus vobis videt fratres: nō eq̄ri
nubes creatori. Si intelligat sine mysterio
ad litterā: nō magna laus est dño: nō equa-
ti nubes. Quid eñi: Stelle que sūt sup nu-
bes equant dño. Quid eñi: Sol et luna an-
geli celi cōparari potuerit dño. Quid ē qz
p̄ magno ait: Qñi quis in nubib⁹ equabit
dño: Intelligim⁹ fratres nubes istas sicut
celos p̄dicatores esse veritatis: p̄phetas:
apostolos: annūciatores verbi dei. Nā ista
omnia genera p̄dicatoꝝ nubes esse dictas
ex illa p̄pheta intelligim⁹: vbi deus iratus
vinee sue dixit: M̄dabo nubib⁹ meis ne
pluant sup eam imbrē. Quā vineā expli-
cat et designat aptissime dicens: Ulinea dñi
sabaoth dom⁹ israel est. Ne tu aliter intelli-
gas vineā: et relictis omnib⁹ significatis ter-
ram scruteris: Ulinea inq̄t dñi sabaoth do-
mus isr est. Nō intelligat aliud: sed intelli-
git dom⁹ israel se esse vineā meā: se intel-
ligat mibi nō dedisse vuā sed spinas: se intel-
ligat igratā extitisse plātatori atq; cultori:
ingratam extitisse irrigatori. Ergo si vinea
dñi sabaoth dom⁹ israel est: quid dixit ira-
tus: M̄dabo nubibus meis ne pluāt sup
eam imbrē. Et reuera ita fecit: Missi sunt
apostoli tanqđ nubes ut pluerent iudeis: et
illi verbū dei repellētes: qz p̄ vuīs spinas
dederunt: dixerunt apostoli: Ad vos missi
eram⁹: sed qz repulisti verbū dei: imus ad
gētes. Ex illo ceperūt nubes nō pluere plu-
uiam sup vineā illam. Si igit nubes p̄di-
catores sunt veritatis: queram⁹ primo quare
sint nubes: Idez quippe celi: idem nubes:
celi ppter fulgorem veritatis: nubes ppter
occulta carnis. Nubes eñi om̄es nebulae
sunt ppter mortalitatē: et veniūt et transeūt
pter ipa occulta carnis: id est occulta nu-

LX XXVIII.

bū. Ut aplus: Nolite ante temp⁹ quicqđ
iudicare: donec veniat dñs et illuminabit ab
scōdita tenebrarū. Nūc ḡ quid loquāt hō
vides: quid gestet in corde: nō vides. Qd̄
exprimit de nube vides: qd̄ seruat in nube
nō vides. Lui⁹ eñi oculi nubem penetrat:
Ergo nubes in carne p̄dicatores veritatis:
Uenit ip̄e om̄niū creator i carne. Sed qz
i nubibus equabit dño: Et quis simili-
lis erit dño in filiis dei: Ergo nemo i
filiis dei: similis erit filio dei. Et ip̄e dictus
est filius dei: et nos dicti sumus filii dei. Sz
qz similis erit dño in filiis dei: Ille vnicus
nos multi: Ille vn⁹: nos i illo vnū: Ille na-
tus: nos adoptati. Ille ab eterno fili⁹ vni-
genitus p naturā: nos a tpe facti p gratiā.
Ille sine vlo peccato: nos per illū liberati
a peccato. Quis ergo in nubibus equabit
dño: aut qz similis erit dño i filiis dei: Bi-
cīnus nubes ppter carnē: et sumus p̄di-
catores veritatis ppter imbrē nubium. Sed
caro nřa aliter venit: caro illi⁹ aliter. Bi-
cīmūr et filii dei: sed ille aliter filius dei. Ille⁹
nubes ex virgie: ille fili⁹ ex eternitate equa-
lis patri. Quis ergo in nubib⁹ equabit do-
mino: aut qz filis erit dño in filiis dei: Bi-
cat ip̄e dñs vtrū simile inueniat. Quē me
dicit homies esse filiū homis: Ecce eñi: qz
videoz: qz cōspicioz: qz inter vos ambulo:
et fortasse p̄sentia vilui: dicite: quē me dicit
homies esse filiū homis: Lerte qz filiū homi-
nis vident: nubē vident: dicant vel dicite:
quē me dicit homies esse. Et responderūt
dicta hominū: Alij dicunt Hieremiā: alij
Hēliam: alij Johanniē baptistam: aut vnū
ex prophetis. Nominate sunt multe nubes
et filii dei. Etenim quia iusti et sancti: vtqz
et ipsi filii dei: Hieremias: Hēlias: Joha-
nnes: filii dei: et nubes: quia p̄dicatores dei.
Bixistis qz nubes me hoies esse putēt: et in
qbus filiis dei me hoies numerēt: dicite et
vos: quē me dicitis esse. Rñdēs Hēli⁹ p
omnib⁹: pro vnitate vn⁹: Tu es inq̄t chri-
stus filius dei vii. Quoniā quis in nubi-
bus equabit domino: aut quis similis erit
domino inter filios dei: Tu es christus fi-
lius dei vii: non quomō fili⁹ dei: qui tibi
nō equātur. Uenisti in carne: sed nō quo-
modo nubes que tibi non equātur. Quis
enim tu: cui respondeſt: Tu es christus fi-
lius dei vii: quem putauerunt ali⁹ homi-
nes non sancti: non iusti: vnū ex p̄phetis:
aut Hēliam: aut Hieremiam: aut Johanniē
baptistā: Quis ergo es tu: Audi quod se-

Elia Ira.
ta nō habet.

Psalmus

¶ Alia lta. quitur. Deus glorificatus in cōsilio iustorum: quis ergo in nubib⁹ eōbus dñi: aut q̄s filius erit dñi in filiis dei: qm̄ ille deus est glorificatus in cōsilio iustorum. Qm̄ nō p̄nit eōles illi esse: cōsiliū ipoz sit credere in illū. Qm̄ nō p̄nit eōles illi esse nubes et filii dei: restat psilū aie hūane fragilitatē: vt q̄ gl̄ia in dñi glorie. De⁹ glorificatus ē in cōsilio iustorum. Magn⁹ et terribilis in oēs q̄ in circuitu ei⁹ sunt. Ubiqz deus. Qui ē in circuitu ei⁹ sunt: q̄ vbiqz est: Si enī habet aliquos in circuitu: q̄si vndiqz finit⁹ intellegit. Horro si verū dictū est: a deo et deo: magnitudinis eius nō est finis: q̄ remanet: qui sunt in circuitu ei⁹: nisi qr̄ ille q̄ vbiqz est: voluit p̄ carnē in uno loco nasci: in una gēte cōuersari: in uno loco crucifigi: ex uno loco resurgere: ex uno loco in celū ascēdere. Ibi hoc fecit: in circuitu ei⁹ gentes sūt. Si ibi remaneret: vbi ista fecit: nō esset magn⁹ et terribilis in oēs q̄ in circuitu ei⁹ sūt. Quia vō ibi sic p̄dicauit: vt inde sui nomis mittere p̄dicatores p̄ oēs gentes toto orbe terrarū faciendo miracula p̄ seruos suos: fact⁹ ē magn⁹ et terribilis in oēs q̄ in circuitu ei⁹ sunt. Dñe de⁹ virtutū q̄s filiis tibi: potens es dñe et veritas tua in circuitu tuo. Magna potētia tua: tu fecisti celū et terrā et oīa q̄ in eis sunt: sed plus est misericordia tua q̄ exhibuit veritatez in circuitu tuo. Si enī ibi solū p̄dicareris vbi nasci: vbi pati: vbi resurgere: vñ ascēdere voluisti: impleta esset illa veritas p̄missi dei ad p̄firmādas p̄missiōes patrū: sed nō implere. Gentes autē sup misericordia glorificare deū: nisi illa veritas expāderet: et ab illo loco vbi apparere voluisti in circuitu disfundere. Tu quidē illo loco de nube p̄pria intonuisti: sed ad rigandū in circuitu gentiū: alias nubes misisti. Vere potens implesti qd̄ dixisti: Amodo videbitis filiū homis veniente in nubib⁹ celi. Potens es dñe et veritas tua in circuitu tuo. Sed cū cepit veritas tua in circuitu predicari: utiqz fremuerūt gentes: et p̄pī meditati sunt inania: astiterūt reges tre: et p̄ncipes p̄uenierūt in vnu aduersus dñm: et aduersus christū ei⁹. Utiqz cum cepisset veritas tua p̄dicari in circuitu tuo: tanqz venires ad ducendā p̄iugem ex alienigenis: occurrit leo fremēs et suffocat⁹ ē a te. Hoc enī p̄figuratu⁹ est in Samson: et illis verbis meis sine nomine illi⁹ dictis non acclamaretis: nisi agnosceretis. Audistis enī vt illi q̄ soletis cōplui a nubib⁹ dei: ergo

LXXXVIII.

veritas tua in circuitu tuo. Sed qm̄ sine p̄secutionib⁹: qm̄ sine contradictionib⁹: cū dictū sit: eum natū in signū cui cōtradicat. Quia ergo illa gens vbi nasci: vbi cōuersari voluisti: tanqz terra erat separata a fluctib⁹ gentiū: vt appareret arida cōpluenda: relique autē gentes mare erāt in amaritudine sterilitatis sue: qd̄ faciēt p̄dicatores tui spargeat veritatē tuā in circuitu tuo: qm̄ fremūt fluctus maris: qd̄ facient. Tu dñi aris potestati maris: Hā qd̄ fecit mare seuendo: nū diē quē hodie celebram⁹. Martires occidit: semia sanguis spargit: seges ecclesie pullulabit. Secure ē p̄gat nubes: diffundat veritatē tuā in circuitu tuo: non timeat rabidos fluct⁹. Tu dñi aris potestati maris. Hoc quidē mare: et cōtradicit mare: p̄streput mare: sed fidelis deus q̄ non vos sinat tēptari sup id qd̄ potestis. Quia ergo fidelis ē qui nō vos sinat tēptari sup id qd̄ potestis. Motū autē fluctuū eius tu mitigas. Beniqz vt placaretur mare: imovit eneruaref rabies maris: quid in ipso mari fecisti. Tu hūiliasti sic vulnératum superbum: Est quidā supbus draconi in mari: de quo alia scriptura dicit: mādabo draconis ibi vt mordeat eū. Est draco de quo dicit: draco hic quē fixisti ad ille ludendum ei: cui⁹ caput cōtundit sup aquā. Tu inq̄ hūiliasti sicut vulneratum supbum. Hūiliasti te: et hūiliatus ē supbus. Supbus etiā p̄ supbiā: supbos tenebat: hūiliat⁹ ergo magnus: credēs autē in cū factus est paru⁹. Bū nutrit⁹ paru⁹ exēplo magnificati qui qd̄ tenebat diabol⁹ p̄didit: qr̄ supb⁹ nō nisi supbos tenebat. Hato tanto humilitatis exemplo: didicerūt homines damnare superbiam suam: imitari humilitatem christi. Ita ergo ille perdendo q̄s tenebat etiā ipse humiliatus est: non correctus sed prostatus: Tu humiliasti sicut vulneratum superbum. Humiliatus es et humiliasti: vulneratus es et vulnerasti. Neqz enī eum nō vulneraret sanguis tuus qui effusus est: vt deterret chirographum peccatorum. Unde enim superbiebat: nisi quia cautionem contra nos tenebat: Hanc tu cautionem: hoc chirographum tuo sanguine deleuisti. Illū ergo vulnerasti: cui tot abstulisti: Vulneratum enim intelligas diabolum: non penetrata carne quam non habet: sed percutso corde vbi superbus est. Et in brachio virtutis tue dispersisti inimicos tuos. Tui sūt celi et terra et terra; Aie

¶ Alia lta.
t nō baba.

Psalmus

pluant: super tuam pluant. Tui sunt celi p
quos predicata est veritas in circuitu tuo:
tua est terra que excipit veritatem in circuitu
tuo. Benignus quod d' illa pluvia factum est: Q
terre. be' terraz t plenitudine ei' tu fun
t mare. dasti: aquilonem t maria tu creasti.
Nō em̄ aliquid contra te valet: protra creato
rem suū. Et malicia quidē sua p sue volū
tatis pueritatem seuire potest mūdus: nūq
tamē excedit modū possum a creatore qui
fecit omnia. Quid ergo timeo aquilonez:
Quid timeo maria: Est quidē in aquilone
diabol': qui dixit: Ponā sedē meaz in aq
ilone: t ero sūlīs altissimo: sed hūliasti sicut
vulneratū supbū. Ergo qd i illis tu fecisti:
plus valet ad dñationē tuā: qd illoz volū
tas ad maliciā suam. Aquilonem t maria tu
creasti. Thabor t hermon in no
mine tuo exultabunt. Montes isti intel
ligunt: sed aliqd significant. Thabor t her
mon in nomine tuo exultabunt. Thabor in
terptari dicit: veniens lumen. Sed vñ ve
nit lumen: de quo dictū est: Vos estis lu
men mundi: nisi ab illo de quo dictum est:
Erat lumen verū quod illuminat omnē bo
mūnē venientē in hunc mundū. Illud ergo
lumen: quod est lumen mūdi ab illo lumie
venit quod nō aliunde accendit: vt timen
dum sit ne extinguat. Ergo venit lumē ab
illo: lucernā illa que nō ponit sub modo:
sed super candelabrum: veniens lumen tha
bor. Hermon interpretat anathema eius.
Herito venit lumen: t factum est anathe
ma eius. Lui' nisi diaboli vulnerati supbi:
Ut ergo illuminaremur abs te: datum est vt
anathema nobis esset: qui nos in suo erro
re t supbia detinebat: a te nobis est. Ergo
thabor et Hermon in nomine tuo exulta
bunt: nō in meritis suis: sed in nomine tuo.
Bicent em̄ isti: Nō nobis domine nō no
bis: sed nomini tuo da gloriā: ppter mare
seuiens: ne forte dicant gentes: vbi ē deus
eorum. Tuū brachiuū cum potentia.
Nemo sibi aliquid arroget: tuū brachiū
cū potentia. A te facti sumus: a te defensi
sumus. Tuū brachiuū cū potentia. ^t Co
firmit manus tua t exaltef dexte
ra tua: iusticia t iudicuz pparatio
sedis tue. Apparebit i fine iusticia tua et
iudicū tuū: nūc occulta sunt ista. Et de
iudicio tuo dicit i alio psalmo: Pro ocul
tis filij: erit manifestatio iudicij tui et iusti
cie tue. Ponent quidā ad dexterā: t qui
dam ad sinistrā: et expauescent infideles

Alia lsa.
t Firmit.

LXXXVIII.

cum viderint qd modo irridentes nō cre
dunt: gaudebūt iusti cum viderint qd mō
non vidētes credunt. Justicia t iudicium
preparatio sedis tue. Utqz in die iudicij:
Huc ergo quid: Misericordia t ve
ritas ppeunt faciem tuam: Prepara
tionē sedis tue. Justiciā tuā t iudicū tuū
vētuū timerē: nū antecederet te misericor
dia t veritas tua. Quid timēā in fine iudi
cia tua: quādo pcedente misericordia tua
deles peccata mea: et exhibendo veritatem
imples pmissa tua: Misericordia t veritas
tua ppeunt faciem tuam. Uniuersē inq̄t vie
domini misericordia t veritas. In his omi
nibus nō exultabim: aut qd exultam cap
iem: aut vba sufficient leticie nostre: aut
lingua idonea erit explicare gaudiū nūm:
Si ergo nulla verba sufficiunt. Beat' po
pulus sciens iubilationē. O beate
popule: putas intelligis iubilatōz: Nullo
modo beat' es: nisi intelligas iubilationē.
Quid est intelligas iubilationē: Scias vñ
gaudeas: quod vbi explicare nō possis.
Gaudiū em̄ tuum nō de te: vt qui gloriant
in domino glorient. Holi ergo exultare in
superbia tua: sed i gratia dei. Gides ipam
gratiā tantā esse: cui lingua explicande nō
sūt idonea: t intellexisti iubilationē. Beni
qz si intellexisti in gratia iubilationē ipsius
gratiae: audi cōmēdationē. Beat' certe po
pulus sciens iubilationē. Quā iubilationē:
Gide si nō de gratia: vide si non de deo: et
oīno non de te. Bñe in lumē vult
tui ambulabit: Thabor ille venies lu
men: nisi in lumine vultus tui ambulet: vē
to supbie lucerna extinguit. Bñe in lumē
vultus tui ambulabit. Et i nomine tuo
exultabūt tota die. Thabor ille t her
mon in nomine tuo exultabunt. Si volunt
tota die in nomine tuo: sinautē: exultabūt in
nomine suo: nō tota die exultabunt. Non
em̄ in gaudio pseuerabūt quādo de seipsis
gaudebūt: t per superbiā cadent. Ergo vt
tota die exultent: in nomine tuo exultabūt.
Et in iusticia tua exaltabūt. Non
in sua iusticia: sed in tua: ne sint zelum dei
habentes: sed non sūt scientiam. Quidam
enim notantur ab apostolo quod zelum dei
habeant: sed non sūt scientiam. Ignoran
tes dei iusticiam: et suam iusticiam volen
tes cōstituere: et nō in lumine tuo exultates
iusticie dei nō sunt subiecti. Sed vñ: Quia
zelū dei habēt: sed nō sūt scientia. Popul'
aut sciens iubilationē: illi em̄ nō sūt scien

Alia lsa.
t pcedent.Alia lsa.
t quis scit.

Psalmus

tiam. Beatus autem populus non nesciens: sed sciens iubilationem: unde debet iubilare: unde debet exultare: nisi in nomine tuo ambulas in lumine vultu tui. Et exultari quodam merebit: sed in tua iusticia. Ausperat in medio iusticiam suam: et humiliat: veniet dei iusticia exaltabit. Et in iusticia tua exaltabuntur. **Quoniam gloria virtutis eius tu es: et in beneplacito tuo exaltabis cornu nostrum.** Quia tibi beneplacuit: non quod nos digni sumus. **Quoniam dominus est suscepit:** Nam ego ut cumulus arene impulsius sum ut caderem: et cecidisse: nisi dominus suscepisset me. **Quoniam dominus est susceptio:** Et sancti Israel regis nostri. Iste suscepit: ipse te illuminat: in eius lumine tutus es: in eius lumine ambulas: iusticia eius exaltaris: ipse te suscepit: infirmitatem tuam ipse custodit: ipse te facit robustum de seno de te. **Tunc locutus es in aspectu filii tuis et dixisti:** Locutus es in aspectu tuo: reuelasti hoc prophetis tuis. Ideo locutus es eis in aspectu: id est in revelacione: unde prophetes videtes dicebant. Exlderunt quiddam inter quod dicerent soris: et in occulto audierunt quod palam predicauerunt. **Tunc locutus es in aspectu filii tuis et dixisti:** Posui adiutorium super potentem: Intellexisti quem potentem. Exaltaui electum de populo meo. Intelligit quem elecitur: quem iam gaudetis exaltatum. **Inueni David servum meum:** Iustum David: ex semine David. In oleo sancto meo unxi eum. De illo enim dicit: Unxit te deus deus tuus: oleo exultationis per patribus tuos. **Ab manus enim mea auxiliabit ei: et brachium meum confirmabit eum.** Secundum quod susceptio hominis facta est: sum quod caro in utero virginis assumpta est: sum quod ab illo qui in forma dei equalis est patri: forma servi suscepta est: et factus est obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. **No proficiet inimicus in eo:** Sevit quidem inimicus: si non proficiet in eo. Solet quidem nocere: sed non nocebit. Quid est ergo quod affligeret? Exercebit: non nocebit. Proderit sevendo: quia in quos sevit coronabuntur vincendo. Quid nam non vincit: si nihil contra nos fecerit. Aut ubi adiutor non deus: si nos non dimicamus? Inimicus ergo faciet quod suum est. Sed non proficiet inimicus in eo. **Et filius iniustitiae non appetinet nocere ei.** Et cocidam inimicos ei a facie illius. Cocidunt a spiratione sua: et quod creditur cocidunt. Paulatum enim creditur: tanquam cominuto capite vituli

Alia lira.

+ Quia

**i assumptio
nostra.**

Alia lira.

+ visione.

+ sanctis

Alia lira.

+ in potente.

+ Et

+ plebe mea.

Alia lira.

+ non habet.

Alia lira.

+ libel.

Alia lira.

+ ipsius.

LXXXVIII.

venient in potu populi dei. Cominuit enim caput vituli Moses: et sparsum in aqua: et dedid bibere filios israel. Cominuitur oes infideles: creditur paulatim: et a populo dei bibitur: in corpus christi trahuntur. Et cocidam inimicos eius a facie illius. **Et eos qui oderunt eum fugabo.** Fugabo ne nocte ant. Sed fugatores istorum forte aliqui dicunt. **Quo ibo a spiritu tuo: et a facie tua quo fugam.** Et videtes non se habere quo fugiantur ab omnipotente: quiescunt fugient ad omnipotente. **Et eos qui odierunt eum fugabo.** **Et veritas mea et misericordia mea cui ipso est:** Uniuerse vie donum misericordia et veritas. **Memento quatuor protestis: quod sepe nobis comedentes duo hec: ut reddam illa deo.** Sicut enim ipse exhibuit nobis misericordiam: ut deleret peccata nostra: et veritatem ut impleret promissa sua: sic et nos ambulantes in via eius debemus ei reddere misericordiam et veritatem: misericordiam ut misereamur: veritate ut non inique iudicemus. Non tibi tollat veritas misericordia: nec misericordia impedit veritatem. Si enim per misericordiam iudicaueris nostra veritatem: aut quasi rigida veritate oblitus fueris misericordiam: non ambulabis in via dei ubi misericordia et veritas occurserunt sibi. **Et in nomine meo exaltabis cornu eius.** Quid opus est ut imoremur: Christiani estis: christum agnoscite. **Et ponam in mari manu eius:** Hoc est diabitur gentibus. **Et in fluminibus dexteram eius.** Flumina currunt in mare: cupidi homines in amaritudinem huius seculi plabuntur: omnia tria genera ista christo subdita erunt. **Iste inuocabit me pater meus est tu: deus meus et susceptor salutis mee.** **Et ego primogenitum ponam eum: excelsum apud reges terre.** **Martyres nostri quoque natalicia celebramus sanguinem suum propter hec credita: et nodum visa fuderunt: quanto fortiores nos esse debemus videndo quod illi crediderunt. Excelsum enim apud reges terre. Illi nodum viderunt christum: adhuc principes conueniebant in rnum aduersus dominum et aduersum christum eum. Nodum impletum erat quod in ipso psalmo sequitur: Et nunc reges intelligite: eruditimi omnes qui iudicatis terram. Nam ergo factus est christus excelsus apud reges terre. **In eternum seruabo illi misericordiam meam:** et testamini meum fidele ipi. **Propterea****

Alia lira.
**+ odientes eum
in fuga contemtam.**

Alia lira.
+ non habet.

Alia lira.
+ illum.
+ pre regib.

Psalmus

fidele testamētū: in ipso mediātū ē testamētū: ipse mediator testamenti: ipse signator testamēti: ipse fideiūsor testamēti: ipse testi testamēti: ipse hēditas testamēti: ipse coheres testamenti. Et ponā in seculū seculi semen eius: Non tantū in hoc seculo: sed in seculū seculi: quo transibit vtiq; semen ei^o. Que ē hereditas ei^o? Semen Abrae qd est christ^o. Si autē vos christi: ergo Abrae semē estis: et si in eternū acceptū in hereditatē: ponet in seculum seculi semē eius. Et thronū eius sicut dies celi. Throni regum terrenorū sicut dies terre. Alij sunt dies celi: alijs sunt dies terre. Dies celi anni sunt illi: de quib^o dicitur: Tu autē idem ipse es et anni tui nō deficiet. Dies terre succedentib^o vrgentur: pcedentes excludunt: nec q succedunt manent: sed veniūt vt eāt: et pene anteq; veniāt eunt. Iste sunt dies terre. Dies autē celi qui et vn^o dies celi: et illi anni nō deficientes: nec initiu hābent: nec terminū: nec ullus dies ibi angustatur inter hesternū et crastinū. Nemo ibi expectat futurū: nemo ibi perdit preteritū: sed dies celi semp p̄sentes sūt: vbi erit thronus eius in eternū. Quod restat: si placet seruēmus. Qm̄ longus est psalmus: et adhuc vobiscū aliqd in nomine christi acturi sumus. Reficite q vires: nō dico animi vestri: nā video q animo infatigabiles estis. Sed ppter seruos anime ut durēt in ministerio corpora vestra: aliquātulū reficie mini. Et refecti: ad cibos redite.

Sermo quintus: de scđa parte eiusdem psalmi.

Habreliqua psalmi de quo in matutino locuti sum^o animū intēdite: et pium debitū exigite: eo reddituro p nos: qui fecit et nos tuos. Dns christus in superioribus psalmi ex pmissio dei annun ciabat: et adhuc in his verbis etiā que tractatur sumus ipse annūciatur. Be illo em̄ in cetera paulo superius dictū erat: Et ego primogenitū ponam eū: excelsum apud reges terre. In eternū seruabo illi misericordia meā: et testamentū meū fidele ipsi. Et ponā in seculū seculi semē eius: et thronū cui^o sicut dies celi. Be his et de oībus sup ab ipso exordio que potuum^o diximus. Se quitur autē. Vi dereliquerint filij eius legē meā: et in iudiciis meis nō ambulauerint. Si iustificati ones meas pphanauerit: et māda ta mea nō custodierit. Visitabo

LXXXVIII

in vīga iniquitatē eorū: et in flagellis delicta eorum. Misericordia vero meam nō dispergam ab eo: neq; nocebo ī veritate mea. Neq; prophanaabo testamentū meū: et que pcedunt de labijs meis nō reprobabō. Magnū firmamentū: firmamētū pmissiois dei. Filij b^o Bauid: filij sūt sponsi. Omnes q̄ christiani filij eius dicūtur. Multū est autē quod pmissit deus: q̄ si christiani: hoc est filij eius dereliquerint inquit legē meā: et in iudiciis meis nō ambulauerint: si iustificationes meas prophanauerint: et mandata mea nō custodierint: nō cōtemnā eos: neq; in perditionem dimittā eos. Sed quid faciā? Visitabo in virga iniquitates eorū: et in flagellis delicta eorū. Non ergo tantū misericordia vocantis est: sed et verberatis et flagellantis. Sit itaq; manus paterna sup te: et si filius bonus es: noli repellere disciplinā patris tui. Quis est em̄ filius cui nō dat disciplinā pater eius. Bet disciplinā dum nō auferat misericordia. Ledat cōtumacē: dum tamē reddat hereditatē. Tu si pmissa patris bene agnouisti: non timeas flagellari sed etheredari. Quē em̄ diligit deus corripit: flagellat autē omnē filium quē recipit. Peccator filius dēsignat flagellari: cum sine peccato videat vnicū flagellatū. Visitabo ergo ait in virga iniquitates eorum. Sic et Apostolus cōminatur. Quid vultis? In virga veniaz ad vos. Absit ut dicerent p̄i filij: si cū virga ventur^o es: nō li venire. Melius est em̄ erudiri in virga patris: q̄ in blandimento perire predonis. Visitabo inquit in virga iniquitates eorū: et in flagellis delicta eorū. Misericordia vero meā non dispergā ab eo. A quo: Ab illo sc̄z Bauid cui talia pmissi: quem vñxi in oleo sancto inco p̄cipib; suis. Agnosces eū a quo nō disperget deus misericordia suā. Ne quis forte sollicit^o dicat: qn̄ quidē christū dicit: a quo se misericordia suam nō dispersurū esse confirmat. Quid ego peccator? Nunq̄ em̄ hoc dixit: Misericordia autē meā nō dispergā ab eis. Visitabo inquit in virga iniquitates eorū: et in flagellis delicta eorū. Expectabas ad securitatē tuā: misericordiam vero meā nō dispergam ab eo. Et quidē hoc nōnulli codices habent: sed emēdationes nō habent: tñ et q̄ hoc habent nihil ab re habēt. Quomō em̄ a christo misericordia suam nō dispergit:

Alia līa.
t verberibus
peccata.

Alia līa.
t faciā irrita.

Psalmus

Munqđ ip̄e saluator corporis: vel in terra:
vel in celo peccauit: qui sedet ad dexterā
eius: t̄ interpellat pro nobis: A christo tñ
sed a mēbris eius: a corpe eius qđ est ec-
clesia. Sic em̄ p̄ magnō dic̄ qđ ab illo nō
dispergat misericordiam suā: quasi nō agnoscí
mus virginitū filii qui est in sinu patris.
Hō em̄ p̄ persona sua ibi cōparatur homo:
sed una persona est de⁹ t̄ homo. Ergo ab eo
nō dispergit misericordiā suā: cū a mēbris
eius: cū ab eius corpore nō dispergit miser-
icordiā suā: in quo t̄ ipse in terra p̄secutio-
nes patiebat cū iam sederet in celo: t̄ de ce-
lo clamabat: Saule saule: nō quid p̄sequere-
ris seruos meos: nec quid p̄sequeris sanctos
meos: nec quid p̄sequeris discipulos
meos: sed qđ me p̄sequeris: Sicut ergo cū
eum sedentē in celo nemo p̄sequeretur cla-
mavit: quid me p̄sequeris: cū caput mem-
bra sua cognosceret: t̄ a cōpage corporis sui
caput caritas nō separaret: sic cū misericor-
diā suā nō dispergit ab eo: a nobis utiqz
nō dispergit qui sumus mēbra ei⁹ t̄ corp⁹
eius: nec ideo tñ debemus securi peccare:
t̄ querere nobis polliceri: qm̄ q̄cquid feceri-
mus nō perire⁹. Sunt em̄ quedā peccata:
t̄ quedā iniqtates: de quib⁹ quidē differē-
atqz diffinire: aut impossibile nobis est: aut
si uam esset possibile certe tempori longū es-
set. Nemo. n. pōt se dicere eē sine pctō: qz
si dixerit mentiet. Si em̄ dixerim⁹ quia pec-
catū nō habem⁹: nosmetipso decipim⁹: t̄
veritas in nobis nō est. Ergo vnuſqz p̄
peccati suis necessario flagellat: sed ab eo
si christian⁹ est dei misericordia nō dispergitur.
Plane si in tantas ieris iniqtates vt re-
pellas a te vīrgā verberatis: si repellas ma-
nu flagellatis: t̄ d̄ disciplina dei indigneri:
t̄ fugias a patre cedente: t̄ nolis eū verbe-
rantē patrē pati: qz nō parcit peccanti: tu
te alienasti ab hereditate: ip̄e te nō abiecit.
Hā si maneres flagellatus: nō remaneres
exheredat⁹. Misericordiā vō inq̄t meā nō dis-
gā ab eo: neqz nocebo in vītate mea. Ad h̄
em̄ nō disperget misericordia liberat⁹: vt nō no-
ceat veritas vīdicat⁹. Neqz p̄phanabo
testamentū meū: t̄ quel pcedunt de labijs
meis nō reprobabo. Hō qz filij ei⁹ peccāt:
iō ego mēdar inueniar: p̄missi facio. Po-
ne qz volūt illi etiā cū desperatione pecca-
re: t̄ stare oīno in peccato: vt offendat ocu-
los patris: t̄ exhereditari mereant: nonne
ipse est de⁹: de quo dicū est: De lapidib⁹
istū suscitabit filios Abrae. Itaqz dico vō-

LXXXVIII

bis fratres: multi christiā tolerabilē pec-
cant: multi flagello a peccato corrigitur: t̄
emendant: t̄ sanant: multi oīno auersi du-
ra ceruice obnūtētes aduersus disciplinā
patris: t̄ ipam oīno dei hereditatē recusan-
tes: habētes tñ signū christi: eūt in tales in-
iq̄tates: vt nō possit nisi recitari cōtra eos:
qm̄ qui talia agūt regnū dei non posside-
būt. Hō tñ ppter hos remanebit christus
sine hereditate: nō ppter paleā etiā frumē-
ta interibūt: nō ppter pisces malos nihil ex
illa sagena mittetur in vascula. Nouit do-
minus qui sunt ei⁹. Secur⁹ em̄ p̄misit qui
nos aīqz essemus p̄destinavit: quos aut p̄
destinavit illos t̄ vocauit: quos aut voca-
uit ipsos t̄ iustificauit: quos aut iustifica-
uit illos t̄ glorificauit. Peccat⁹ quātū vo-
lunt despici: respondeat mēbra christi: Si
deus p̄ nobis q̄s̄ tra nos: Hō ergo noce-
bit de⁹ in veritate sua: nō erit fallax: nec p̄
phanabit testamentū suū. Manet imobi-
le testamentū eius: qz ipse sibi p̄sciens p̄de-
stinavit heredes: t̄ que pcedunt de labijs
ei⁹ nō reprobabit. Auditi confirmationem
tuā: audi securitatē tuā: si te in mēbris chri-
sti esse cognoscis. Semel iurauit in
sancto meo si Baudī mentiar: Ex-
pectas: vt utqz uret de⁹. Quoties iuratu-
rus est: si semel iurādo mentir: Unā iurati-
onē p̄ vita nīa habuit: qz p̄ nobis ad mor-
tē vīnicū suū misit. Semel iurauit in sancto
meo si Baudī mentiar. Semē eius in-
ternū manebit. In eternū manet semē
eius: qz nouit dñs qui sunt eius. Et se-
des ei⁹ sicut sol in cōspectu meo: t̄
sicut luna pfecta in eternū: t̄ testis
in celo fidelis. Sedes eius quibus do-
minat: in quib⁹ sedet: in quib⁹ regnat. Si
sedes ei⁹ t̄ mēbra eius: qz etiā membra no-
stra sedes sunt capitī nostri. Videntē quē
admodū cetera oīa membra nostra caput
portent. Caput aut ipm super se nō portat
aliqd: si ipm portat a ceteris mēbris nīis:
qz totū corpus hoīis sedes sit capitī. Se-
des ergo eius oīns in quib⁹ regnat deus.
Sic erūt inq̄t oīes in aspectu meo sicut sol:
qz iusti fulgebunt in regno patris mei sicut
sol: sed sol sp̄cialiter nō corporaliter: sicut lu-
cet iste de celo quē facit oriri sup bonos et
malos: t̄ pluit sup iustos t̄ iniustos. Beni-
qz iste sol in cōspectu est nō solū hoīū: vēz
etiā pecorū minutissimisqz muscas. Qd
em̄ quorsilibet vīlissimorū aiālū nō vi-
det solē istū: At vero de isto sole quid ait:

Elia fra.
t̄ thronus

Psalmus

pprie. Sicut sol in cōspectu meo. Non in cōspectu hominū: nō in cōspectu carnis: nō in cōspectu mortaliū aiāliū: sed in cōspectu meo. Et sicut luna. Sed que lunas? Perfecta iētnū. Etenī t̄ si pfecta luna ista quā nouim⁹: alio die icipit minui postea q̄ pfecta fuerit. Sicut luna inquit pfecta in eternum: sic pficietur sedes ei⁹ tanq̄ luna. Sed luna in eternū pfecta. Si sol: q̄re t̄ luna: Per lunā solent significare scripture: mortalitatē carnis hui⁹: ppter augmēta t̄ detrimenta: ppter transitoria speciem. Benign⁹ t̄ hiericho luna interpretat. Et viq̄ quidā qui descendebat ab hierusalē in bie nicho incidit in latrones. Bescēdebat enī ab imortalitate ad mortalitatem. Similis est ergo caro ista lune que omni tempore t̄ omni mēse patit augmēta t̄ detrimēta. Sz erit caro ista nostra in resurrectione pfecta t̄ testis i celo fidelis. Itaq̄ si in solo animo pficeremur: tātumodo soli nos cōpararet. Rursus si in solo corpore pficeremur: tātumodo lune nos cōparet. Sed q̄a pficiet nos deus t̄ in animo t̄ in corpore: secundū animū dictū ē: sicut sol in pspectu meo: q̄ animā nō videt nisi deus: t̄ sicut luna iam caro perfecta in eternum: in resurrectione mortuor̄: t̄ testis i celo fidelis. Quia vero dicebam omnīa de resurrectione mortuorū: obsecro vos audite hoc itez planius: t̄ mementote. Scio enī quosdā intellexisse: alios vero fortasse quid dixerim adhuc inquirere. In nulla re sic contradicit fidei christiane: q̄ in resurrectione carnis. Benign⁹ ille qui natus ē in signū cui ptradicit: t̄ ipse carnē suaz resuscitauit: vt obuiā iret cōtradictori: t̄ q̄ posset mēbra sua sic sanare: vt ea vulnerata fuisse nō appareret: catrices seruauit in corpe: vt vulnus dubitationis sanaret in corde. In nulla ḡ re tā vēhementer: tam ptinaciter: tam obnoxie et cōtentiose cōtradicit fidei christiane: sicut de carnis resurrectione. Hā de animi imortalitate multi etiā philosophi gētium multa disputauerūt: t̄ imortale esse animū humanum pluribus t̄ multiplicibus libris cōscriptū memorie reliquerūt. Cum ventū fuerit ad resurrectionē carnis nō titubāt: sed agtissime cōtradicit: t̄ ptradictio eoz talis est: vt dicā fieri nō posse: vt caro ista terrena possit i celū ascēdere. Ideo pfecta luna ista in eternū: t̄ aduersus omnes ptra dictores testis in celo fidelis. Hec de christo promissa sūt: q̄ certa: q̄ firma: q̄ apta:

LXXXVIII

q̄ indubitate. Nam t̄ si quedaz sunt tecta mysterijs: qdā tñ sic manifesta: vt ex ipsis facillime aperiāt obscura. Hec cū ita sint: videte qd sequit. Tu vero repulisti t̄ ad nihilū deduxisti: distulisti christū tuū. Auertisti testamentū serui tui: prophaniasti in terra t̄ sanctitatis eius. Destruxisti omnes mācerias ei⁹: posuisti munitiōes eius formidinē. Hiripuerūt euōes transentes viā: faciūs est op̄probriūz viciniis suis. Exaltasti dexterā i inimicor̄ ei⁹: iocundasti omnes inimicos eius. Auertisti adiutoriū gladij ei⁹: t̄ non es op̄tulat⁹ ei in bello. Dissoluisti eu ab emūdatione: t̄ sedē ei⁹ in terra collisisti. Minuisti dies t̄ sedis eius: pfusisti eum pfusione. Quid est hoc: Illa omnia promisiſt: tu vero ista contraria fecisti. Ubi sunt pmissiones ad quas pauloante gaudebam⁹: de quib⁹ taz alacriter plaudebamus: de quibus securi gratulabamus. Quasi ali⁹ pmiserit: ali⁹ euerterit. Quod mirandū est. Non ali⁹: sed tu vero: tu qui pmittebas: tu qui cōfirtabas: tu qui ppter dubitationem humānam etiā iurabas: illa pmisiſt: ista fecisti. Ubi tenebo iusurandū tuū: vbi inueniāz promissum tuū: Hec pmisiſt: hec fecisti. Quid est hoc: Ita vero falsum pmitteret de⁹: aut falso iuraret: Quare ḡ illa pmisiſt t̄ ista fecit. Ego dico: q̄r ista fecit vt pmisa firmaret: Sz quis ego qui ista dico: Videamus si hoc veritas dicit: tūc nō erit in ane quod dico. Bavid positus erat cui pmitteret hec omnia in semine eius quod est christus impiēda. Propter promissa ergo que dicta sunt ad Bavid: expectabant homines impleri in Bavid. Prōinde ne quisq̄ christianus cū diceret de christo dixit: alius diceret: nō: sed de illo Bavid dixit: t̄ erraret cū videret impleta oīa esse in Bavid: destruxit ea in Bavid: vt cū videas ea in illo nō impleta que necesse est impleri: queras alterū in quo ostendantē ipiri. Ita etiā dictū est de Esau t̄ Jacob: maior seruit minori: t̄ inuenim⁹ maiorem adoratū a minore: cū scriptū sit: Maior seruit et minori: vt cū in illis duob⁹ pcedētibus videris nō impletū: expectes duos plos in quib⁹ impleat qd nō mendax deus polliceri dignat. Ecce ex semine tuo dixit Bavid: ponā sup sedeū tuā. Promisiſt ex semi

Alia l̄ra.

† desp̄isti.

Alia l̄ra.

† sanctuariū.

Alia l̄ra.

† sepes.

† firmamentū.

Alia l̄ra.

† deplētiū eū.

† lenificasti.

Alia l̄ra.

† auxiliatus.

† destruxisti.

† minorasti.

† temporis.

Psalmus

ne eius in eternū aliquid: et natus est Salomon: Factus est autē tātē sapientie: ranteq; prudētie: vt pmissio dei de semine David in illo putaret iplete. Sed cecidit Salomon: et dedit locū sperādi christo: vt qm̄ de' nec falli posset nec fallere quē sciebat casurū: nō in eo poneret pmissū suū: sed p' casum ei' respi-
ceres tu deus: et flagitares pmissū tuū. Er-
go dñe mētit' es: Nō imples qd̄ pmissisti:
Nō exhibes qd̄ iurasti: Forte hic dictur'
tibi erat dñs: Iuravi quidē et pmissi: si iste
noluit pseuerare. Quid ḡ tu dñe deus: nō
p̄sciebas istum nō pseueraturū: Cuius scie-
bas. Quare ḡ in nō pseueraturo mibi qd̄
eternū eēt pmissibas. Nōne tu dixisti: Si
dereliquerint legē meam: et in iudicis me-
is nō ambulauerint: et mādata mea nō cu-
stodierint: et testamentum meum pphana-
uerit: manebit tñ pmissio mea: implebitur
iuratio mea. Semel iuravi in sancto meo
intus in secreto quodā: in ipso fonte unde
pphete biberunt qui nobis hec eructuaue-
runt. Semel iuravi inquit: si David menti-
ar. Exhibe ergo qd̄ iurasti: redde qd̄ pmi-
ssi. Sublatū est de isto David: ne expec-
taretur in isto David. Expecta ergo quod
pmisi: nouit illud et ipse David. Vide enim
quid dicat: Tu vero reppulisti et ad nihil
deduxisti. Ergo ubi est quod pmissisti: Bi-
stulisti christū tuum. Quid tristia quedā
enumeret: in hoc tamen verbo reficit nos.
Manet oīno deus qd̄ pmissisti: nā et chri-
stum tuū nō abstulisti sed distulisti. Huius
ergo David in quo sperabant ignari pro-
missa sua deū completurū videte quid ac-
cidit: vt pmissa dei firmius in alio sperata
cōpleantur. Distulisti christū tuū: euertisti
testamentū serui tui. Ebi est enim testamentū
vet' iudeorū: Ebi ē terra illa pmissiois: in
qua habitātes peccauerūt: qua deleta mi-
grauerūt: Regnū iudeorū queris: nō est.
Altare iudeorū queris: nō est. Sacrificiū
iudeorū queris: nō est. Sacerdotiū iudeo-
rū queris: nō est. Euertisti testamentū ser-
ui tui: pphanasti in terra sanctitatē eius.
Sancta illa que habebat terrena esse ostē-
disti. Destruxisti oēs macerias eius quib'
euz muneras. Quādo enim diripueretur: ni-
si macerie dirupte fuissent: Posuisti mu-
nitiones eius formidinē. Quid est formi-
dinē: Et dicatur peccātib': si de' naturali
bus ramis nō ppcit: neq; tibi parcer. Di-
ripuerunt eū omnes transentes viā: om-
nes scilicet gentes: p̄ viam: hoc est p̄ vitam

LXXXVIII

istā transentes diripuerunt israel: diripue-
runt David. Primū videte frustra eius in
oībus gentib'. De ipsis em̄ dictū ē: Par-
tes vulpiū erunt. Reges quippe impios
vulpes appellauit scriptura: dolosos et ti-
midos: quos terret virtus aliena. Ideo ip-
se dñs cū de herode cōminante loquere:
dicte inqt vulpi illi. Rex qui nemine ho-
minū timet ipse vulpes nō est: leo ille d̄ tri-
bu Iuda: cui d̄: Ascēdisti recubēs dormi-
sti sicut leo. Prātē ascēdisti: et prātē dormi-
sti: qr voluisti dormisti: qr voluisti ascēdi-
sti. Iō in alio psalmo dicit: Ego dormiui.
Nōne plana erat sentētia: dormiui et som-
num cepi: et exurrexi: qm̄ dñs suscepit me:
Quare additū est ego: Et cū magno pon-
dere p̄nunciatiū: ego dormiui. Ego dormi-
ui: illi seuerūt: illi psecuti sūt. Sed si nolu-
issez nō dormissim. Ego dormiui. Ergo de
quib' dictū erat: Partes vulpiū erunt: de
his dictum est nūc: Diripuerūt eū oēs trā-
seūtes viam: factus est opprobriū vicinis
suis. Exaltasti dexterā inimicoꝝ eius: iocū-
dashī oēs inimicos ei'. Advertite iudeos:
et videte oīa impleta q̄ p̄dicta sunt. Auerti-
sti adiutoriū gladij eius: quō solebāt pauci
dūnicare: multos p̄sternere. Auerti adi-
utoriū gladij eius: et nō es opūlatus ei in
bello. Merito victus: merito captus: me-
rito a regno suo alienat': merito dispersus.
Eam em̄ terrā p̄didit: p̄ qua dñm occi-
dit. Auerti adiutoriū gladij ei': et nō es
opūlatus ei in bello: Dissoluisti eū ab em̄u-
datione. Quid est hoc: Inter omnia ma-
la magnus hic terror. Quātūcunq; em̄ ce-
dat deus: quātūlibet irascatur: quātūlibet
verberet: flagellat: ligatū tñ flagellat: quez
mundet non dissoluat ab em̄udatione: si
eīm dissoluit ab em̄udatione: iam nō habet
mundandū sed p̄scendū. A qua ḡ em̄u-
datione dissoluit iudeus: A fide. Ex fide
enī viuimus: et de fide dictū est: fide mun-
dans corda eorū. Et quia sola fides chri-
sti mūdat nō credētes in christū soluti sūt
ab em̄udatione. Dissoluisti eū ab em̄u-
datione: et sedem eius in terra collisisti: me-
rito et fregisti: munisti dies sedis eius. Pu-
tabant se in eternū regnatoꝝ: munisti di-
es sedis eius: pfudisti eū confusione. Hec
omnia venerūt iudeis: nō tñ ablato chri-
sto: sed dilato. Videamus ergo utq; imple-
at deus pmissa sua. Post hec dura que cō-
memorauit euemisse ipi polo et illi regno: ne
ibi putaret de' impleuisse quod pmisserat:

Psalms

Alia lta.
tis quo
t aueris.
Alia lta.
Demorare.

et non daret alterum regnum in christo: cuius regni non erit finis: alloquitur eum prophetam et dicit. **Quousque domine quereris in finem:** Forte enim non in fine et ab ipsis: quod cecitas ex parte israel facta est: ut plenitude gentium intraret: et sic omnis israel salvificaret. Interea tamen: Ex ardebet sicut ignis ira tua. **Memento que est substantia mea.** David iste dicit positus in carne in iudeis: positus in spiritu in christo: memento quod est substantia mea. Non enim quia iudei defecerunt: defecit substantia mea. Et enim de illo populo virgo Maria: de virginie Maria caro christi: et caro illa non peccatrix sed peccatorum madatrix. Ibi est inquit substantia mea. **Memento que est substantia mea.** Non enim oino interiit radix: veniet semine cui permisum est: dispositum per angelos in manu mediatoris. **Memento que est substantia mea.** **Non enim vane constitueristi omnes filios hominum.** Ecce oes filii hominum ierunt in vanitate: tu tanquam non vanus illos constitueristi. **Quoniam ergo ierunt omnes filii hominum in vanitatem:** quos tu non vanus constitueristi: unde eos mundares a vanitate: **Nunquid nihil tibi seruasti?** Illud quod tibi seruasti unde mundares homines a vanitate: sanctus ille tuus in eo substantia mea. **Ex illo enim mundant oes quod non frustra constitueristi a propria vanitate:** quibus dicit: filii hominum quousque graues corde: ut quod diligitis vanitatem: et queritis mendacium: **Fortes solliciti facti quererent a vanitate:** ienirent se vanitate inqñatos quererent vñ mundarent. **Succurre: fac securos.** Et scientote quoniam mirificauit dominus sanctum suum: sanctum suum admirabile fecit: inde oes vanitates mundauit. Ibi est inquit substantia mea memento eius. **Non enim vane constitueristi oes filios hominum.** Ergo seruasti aliquid vñ munda rent. **Quis est iste quem seruasti?** **Quis est homo qui viuet et non videbit mortem?** Ergo ille homo: qui viuet et non videbit mortem: ipse mundat a vanitate. **Non enim in vanitate constituit oes filios hominum.** Aut potius illos contemnere quod fecit illos: non eos quereret et non mundaret: **Quis est homo qui viuet et non videbit mortem?** Surgens enim a mortuis iam non moritur: et mors ei ultra non dñabitur. **Beatus cū in alio psalmo scriptum legit:** Non de relinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem: assumit h̄ testimonium apostolica disciplia: et ita in actibus apostolorum contra infideles disputabat di-

LXXXVIII

Alia lta.
t manu.
Alia lta.
t nō quid.

cens: **Tu si fratres scimus quod David patriarcha mortuus est: et caro eius videtur corruptione.** Non ergo de illo dictum est: Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Si ergo non de illo dictum est: de quod dictum est: **Quis est homo qui viuet et non videbit mortem?** Sed forte nullus est: immo quis est ut quod dictum est: si ut desperes. **Hoc forte est aliquis homo qui viuet et non videbit mortem: non tamen dixit de christo quod mortuus est.** Nullus oīno homo est qui viuet et non videbit mortem: nisi quoniam per mortalib⁹ mortuus est. **Nā ut sciatis quod de illo dixit: vide quid sequit.** **Quis est homo qui viuet et non videbit mortem?** Ergo nunquam fuit in morte: fuit. **Quod ergo viuet et non videbit mortem?** **Eruerat anima sua de manib⁹ inferni;** Ecce vere solus oīno singularis solus viuit et non videbit mortem: et eruere animam suam de manib⁹ inferni: quod et si ceteri fideles eius resurgent a mortuis: et vivent et ipsi in eternum: et non videbunt mortem: non tamen animam suam ipsi eruunt de manib⁹ inferni. Ille quod eruuit animam suam de manibus inferni ipse eruuit animam suam de manibus inferni: probat quia ipse animam suam eruuit: Probat quia ipse animam suam eruuit: Probate habeo ponendi animam meam et probarem habeo iterum sumendi eam: nemo tollit eam a me: quia ego dormiui: sed ipse eam pono a me: et iterum sumo eam quia ipse est qui eruuit animam suam de manib⁹ inferni. Sed in ipsa fide christi laboratum est aliquantum: et diu dixerunt gentes trementes quoniam morietur et peribit nomine eius: Propter hos ergo quoniam in christum credentes: sed aliquando laboratores sequuntur et dicit: **Ubi sunt misericordie tue antiquae domine?** **Iam agnouimus christum mundatorem:** iam tenemus: in quo complices permisimus. Exhibe in illo quod permisisti: ipse est qui viuet et non videbit mortem: ipse est qui eruuit animam suam de manib⁹ inferni: et nos tamquam adhuc laboramus. Dixerunt ista martyres: quoniam natalicia celebramus. Ipse viuet et non videbit mortem: ipse eruuit animam suam de manib⁹ inferni: et nos per te mortificamur tota die: deputati sumus velut oves occisionis. **Ubi sunt misericordie tue antiquae domine?** **Quas iurasti David in veritate tua?** **Memento opprobrii seruorum tuorum.** **Iam in illo viuente:** iam in illo in celo ad dexteram patris sedete: opprobria obiecta sunt christianis: crimen de christo christiani diu habuerunt. Tidua illa pariens: et habens filios abundantiores quam illa quod habebat virum: audiuit ignominias: audiuit opprobria: ecclesia multiplicata extensis in dexteram atque simi-

Psalms

LXXXVIII

stram: ignominia viduitat sue iam non est
memor. **M**emeto dñe apud quē est abū-
dantia suavitatis memorie tue: memento
noli obliuisci. Quid memeto? **M**emento
opprobrii seruorum tuorum. **Q**uod cōtinui
in sinu meo multarū gentiū. **I**bam
inquit predicare et opprobria audiebas: et
in sinu meo cōtinebas quod implebam. Blas-
phemiamur: rogamus: quasi purgamenta mū-
di facti sumus: oīm peripluma. **B**iu cōtinu-
erūt christiāi opprobria i sinu suo: in corde
suo: nec quædebant resistē cōuictiūb: aīqz
crimē videtur respondere pagano. **H**unc
iam crimē remanere paganū: **G**ras dñi:
memor fuit opprobrioz nostrorū: exaltauit
cornu christi sui: seū admirabile apō reges
terre. **J**ā modo nemo insultat christianis:
aut si insultat nō publice insultat: sic loqz
mala ut plus timeat audiri: qz velit credi.
Quod p̄tinui in sinu meo multaz gentiū.

Qd exprobrauerunt inimici tui
dne. Et iudei et pagani: qd exprobra-
uerūt. Quid exprobrauerūt? **C**ommu-
tationē christi tui. **H**oc exprobrauerūt:
commutationē christi tui. **H**oc em obiece-
runt: quod mortuus est christus: quod crucifixus ē
christus. Quid obijicitis insani? **Q**uis iam
nemo est qui obijicat: tamē si qui reliqui re-
manserūt quid obijicitis: quod mortuus ē chri-
stus. Ille non perirebat: sed cōmutabat. **M**ortuus
dicis ppter triduum. Ecce quod
exprobrauerūt inimici tui: nō amissionē: nō
pditionē: sed plane cōmutationem christi
tui. **M**utat̄ est ille a tpali vita ad eternā:
mutatus est a iudeis ad gētes: mutatus est
etia a terra in celū. **E**ant nūc vani inimici
tui: et adhuc exprobrauerūt cōmutationē chri-
sti tui nō exprobrabūt. Sed displicet chri-
sti mutatio: quod ipi mutari nolūt. Nec em ē
illis cōmutatio: et nō timuerunt deū: qd ex-
probrauerūt inimici tui: cōmutationē xp̄i tui.
Exprobrauerūt illi cōmutationē: tu aut qd:

Benedictione aut dñi in eternū:
fiat fiat. **G**ras misericordie ipius. Quid dicā
aliud: qz gratias gracie ipsius? **F**los enim
gras agim: nō dam: nec reddim: nec re-
ferim: nec rependim gr̄as: sed tm̄ verbis
agim: retrubim. **I**pse nos gr̄as saluos
fecit: ipse impietas nostras attendit: ipse
nos nō cū querētes qsiuit: iuenit: redemit:
liberauit a dñatu diaboli et p̄tate demoni-
ori: alligauit nos fide mūdandos vñ sol-
uit illos inimicos q nō credūt: et iō mūda-

Alia lfa.
t benedictus
dominus.

ri nō p̄sit. **V**icāt q remāserūt qd quid volvit:
q̄tide in dies singulos mūrū minuz rema-
nebūt: obijciāt: irrideāt: exprobrent nō in-
teritū: sed cōmutationē xp̄i tui: nō vidēt qz
cū ista dicūt: deficiūt: aut nō credēdo: aut
moriēdo. **I**llorū em̄ maledictio tpalis est:
bñdictio aut dñi ic̄nū: et ad p̄firmādā bñ-
dictionē ne qz timeat: fiat fiat. **I**sta sbscri-
ptio ē cautōis dñi. Securi ḡ de p̄missioni
bus eius p̄terita credam: p̄fitia cognosca-
mus: futura sperem: nō nos auertat inimi-
cus a via: vt q colligit nos tāqz pullos su-
os sub alis suis: soueat nos: nec aberrem⁹
a vijs ei⁹: ne accipiter ethere⁹ rapiat iplu-
mes adhuc pullos. **N**ō em̄ de se dñ christi
an⁹ sperare: si vult eē firm⁹: vapore mater-
no nutriat. **I**lla ē em̄ gallina colligēs pul-
los suos: de quo ip̄ properat illi ciuitati insi-
deli: hierusalē: quoties volui colligere fili-
os tuos: tāqz gallina pullos suos sub alis
suis et nolūsti: ecce relinquef vob̄ domus
vñ deserta. **H**inc dictū ē: Posuisti mun-
tiones ei⁹ formidinē. Quia ḡ illi noluerūt
ptegi sub alis galline hui⁹: et tale exemplū
dederūt q timere debeam⁹ a volatil sp̄i-
tib⁹ imūdis: q̄rētib⁹ q̄tide qd rapiāt: intre-
m⁹ sub alas galline h⁹ diuīe sapie: qm̄ pp̄
pullos suos ifirmata ē vñqz ad mortē: ame-
mus dñm deū nostrū: amem⁹ eccliam ei⁹:
illū sicut patrē: istā sicut matrē. illū sicut do-
minus: hāc sicut ancillā eius: quod filij ancille
ipius sum⁹. **S**z matrimonii b magna cari-
tate cōpaginaf. **N**emo offendit vñs et pro-
meret alterz. **N**emo dicat ad idola qdē va-
do: arrepticos quidē et sortilegos psulo: s
tū dei ecclesiā nō relinquo: catholic⁹ sum.
Tenens matrē: offendis patrē. **V**lius itez
dicit: Absit a me: nō cōsulo sortilegum: nō
quero arrepticū: nō qro diuinatōes sacri-
legas: nō eo ad adorāda demonia: nō ser-
vio lapidibus: sed tū in pte Bonati sum.
Quid tibi pdest nō offensus pater: q offe-
sa vēdicas matrē: **Q**uid pdest: si dñm cō-
fiteris: deū honoras: ipm p̄dicas: filiū ei⁹
agnoscis: sedentē ad patris dexterā p̄fir-
ris: et blasphemias eccliam ei⁹: **H**o te corri-
git exempla bñiani p̄iuḡ: Si haberetis ali-
quē patronū: cui q̄tide obseq̄rēris: cui⁹ li-
mina seruēdo p̄tereres: quē q̄tide nō di-
co salutares: sed et adorares: cui impende-
res fidelia obsequia: si vñz crimē de eius
cōiuge diceres: nūqz domuz ei⁹ intrares:
Attendite ḡ carissimi: tenete oēs vnanumi-
ter deū patrē et matrē ecclesiāz. **N**atalicia

Psalms

sc̄tōꝝ cū sobrietate celebrate: vt imitemur eos q̄ p̄cesserūt: t̄ gaudeat de vobis q̄ orat p̄vobis: vt benedictio dñi in eternū mane at sup̄ vos: fiat fiat.

Explícit Trac. de ps. LXXXVIII.

Incept Trac. de ps. LXXXIX.

Onotat psalm⁹ iste: p̄ quē hoiez suū de legē dedit p̄plo suo: quē p̄ eūdē hoiem suū de domo seruitutē liberās: q̄dрагinta ānis p̄ heremū duxit. Fuit q̄ M̄oȳses mīster veteris testamēti: t̄ p̄pba noui te stamēti. Qia q̄ppe illa in figura p̄tingebāt in illis: sic aut̄ Ap̄plus: Scripta sunt aut̄ ad correptionē n̄fani: in q̄s finis sc̄loꝝ obue- nit. Sc̄m hāc q̄ disp̄sationē q̄ facta est p̄ M̄oysen: sp̄icidus ē psalm⁹ iste: q̄ ex ei⁹ oratōe titulū accepit. **E**xpositio psalmi.

Dñe; inq̄t: refugiu tu fact⁹ es nob̄: in generatiōe t̄ gene rationē. Siue in oī gnātiōe: siue in duab̄ veterē t̄ noua: q̄r sicut dixi: mīster fuit ille testamēti p̄tinētis ad gnātiōne ve terē: t̄ p̄pba testamēti p̄tinēt ad gnātiōne nouā. Lui⁹ testamēti sp̄osor sponsusq̄s cō iugij qđ de illa gnātiōne sortit⁹ est: ait ipse Iesus: Si crederetl M̄oysi credētis t̄ mi hi: de me em̄ ille scripsit. Hō cīn credēdūt est ab ipso oīno M̄oysē istuz psalmū fuisse p̄scriptū: q̄ vllis ei⁹ l̄ris indu⁹ nō est: in qui bus ei⁹ cātica scripta sunt: sed alicui⁹ signifi catiōis grā tā magni meriti serui dei nomē adhibitū est: ex q̄ dirigere legētis vel au diētis intētio. Fact⁹ es inq̄t nob̄ dñe refu giū in gnātiōe t̄ generationē. Quale autē refugiu fact⁹ sit: qm̄ sc̄z nob̄ cepit cē qđ nō erat: id ē refugiu. Hō aut̄ ip̄e nō erat aīq̄ nobis eēt refugiu: secur⁹ adiunxit. **P**ri usq̄ mōtes fieret t̄ formaref terra t̄ orbis terre: t̄ a sc̄lo t̄ vſq̄z in seculū tu es. Tu q̄ qui sp̄ es: t̄ aīq̄ essemus t̄ aīq̄ mūdus esset: refugiu ex q̄ ad te con uersi sum⁹ fact⁹ es nobis. Hō mihi aut̄ videt vtcungq̄ intelligendū qđ ait: P̄iusq̄ mōtes fieret t̄ formaref terra: vel sicut alij codices habēt: qđ de vno v̄bo greco exp̄ sū est: fingeret terra. M̄ōtes quippe p̄tes terre sunt altiores: t̄ vtiq̄ si anteq̄ formaret terra de⁹ est: a q̄ terra formata est: qđ mag nū de mōtib⁹ vel q̄buslibet alijs ei⁹ p̄tib⁹ dicit: cuz sit de⁹ nō solū aī terrā: b̄ t̄ aī ce li t̄ terrā: t̄ ante oēm corpālē t̄ sp̄ialē cre aturā: S̄z numerū yniuersa creatura rōnāt bac differētia fortasse distincta ē: vt mon-

LXXXIX

tū noīe significarent celstudies āgeloꝝ: t̄ fre noīe hūilitas hoīm. Et iō q̄uis oīa q̄ creata sūt nō icōgrue: vel facta: vel forma ta dicant: t̄ si verboꝝ istoz est vlla p̄rie tas faci sūt angeli: qui cūin eisdem celesti bus enumeraenf opib⁹: ita enumeratio ip sa p̄clusa ē: Ip̄e dicit t̄ facta sūt: ip̄e māda uit t̄ creata sūt. Elī aut̄ hō b̄m corp⁹ fieret terra formata ē. Nā hoc verbo scriptura vti tur: vbi legim⁹: Ḡel finxit de⁹: vel formauit de⁹ hoiem de limo terre. Ergo priusq̄ sie rent ea q̄ in creatura tua sūma atq̄ magna sūt. Quid em̄ magis rōnali celestiq̄s crea tura: t̄ p̄usq̄ singeref terra: vt eēt qui te ag nosceret t̄ laudaret in terra: t̄ b̄ p̄az est: q̄r ista ceperūt siue in tpe: siue cū tpe: b̄ a secu lo: t̄ vſq̄ in seculū tu es. Qđ p̄ueniēt di ceref: ab eterno in eternū. Hō em̄ a seculo de⁹: q̄r est aī secula: aut vſq̄ in seculū: cui⁹ est finis: cū sit ille sine fine: b̄ ex ābiguo ver bo greco fit plerūq̄ in scripturis: vt vel se culū p̄ eterno: vel eternū p̄ seculo ponat la tun⁹ interpres. Optime aut̄ nō ait a seculo tu fecisti: t̄ vſq̄ in seculū tu eris: sed p̄fis significationis verbū posuit: insinuās dei substantiā omnīmō incōmutabilē: vbi nō est fuit t̄ erit: sed t̄nīmō est. Elī dictuz est: Ego sum q̄ suz: t̄ q̄ est misit me ad vos: Et mutabis ea t̄ mutabūtur: tu aut̄ idē ip̄e es t̄ anni tui nō deficiēt. Ecce q̄ eternitas fac ta est nobis refugiu: vt in ea māsuri: ad eā de hac tēpis mutabilitate fugiam⁹. S̄z qm̄ cū hic sum⁹ in magnis t̄ multis tēptationi bus viuimus: quib⁹ ne auertamur ab isto refugio metuendū ē: intueamur qđ p̄sequ ter oratio poscat hoīs dei. **N**e auer tas hoīez in hūilitate: Id ē ne a tuis eternis atq̄ sublimib⁹ hō auersus tēpalia p̄cupiscat: sapiatq̄ terrena. Et hoc a deo petit qđ de⁹ ip̄e p̄cipit: simili oīno sentētia qua i oratōe dicim⁹: Ne nos inferas in tē ptationē. Beniq̄ t̄ hic adiūgit. Et dixi sti Quertimini filiū hoīm. Tanc̄ di ceret: hoc a te peto quod ip̄e iussisti: dans ei⁹ gratie gloriā: vt qui gloriāt in domino gloriatur: sine cuius adiutorio per arbitriū volūtatis temptationis huius vite supera re non possumus. Ne auertas inquit ho minem in humilitatem: t̄ tamen tu dixisti: Conuertimini filiū hominū. Sed da quod iussisti: precē potentis exaudiendo: vel ad uiuando volentis fidem. **Q**uoniam mille anni ante oculos tuos: tanc̄ dies hesterna que p̄terit. Hō debe-